

Ένα ιστορικό μήνυμα από τους αρχαίους Σκύθες προς Βασιλέα τών Περσών Δαρείο

Έρευνα:
Δημήτρη Συμεωνίδη

Μέρος Δ'

[4.134.1] Κι οί Σκύθες πού ξμειναν πίσω, ύστερ' από τήν αποστολή τών δώρων στον Δαρείο, αντιπαρατάχτηκαν μέ τό πεζικό και τό ίππικό τους στους Πέρσες, γιά νά δώσουν μάχη· κι είχαν μπει σέ τάξη μάχης, όταν νά ένας λαγός νά τρέχει ανάμεσα στους δυό στρατούς κι οί Σκύθες, ό ένας ύστερ' άπ' τόν άλλο, νά κυνηγάνε το λαγό, καθώς περνούσε από μπροστά τους. Καί καθώς οί Σκύθες χάλασαν τίς γραμμές τους κι έβγαζαν φωνές μεγάλες, ρώτησε ό Δαρείος γιά τήν όχλοβοή τών έχθρών, κι όταν του είπαν πώς έτοῦτοι κυνηγοῦν τό λαγό, είπε λοιπόν σ' αυτούς πού συνήθιζε νά τους λέει και τ' άλλα: [4.134.2] «Οί άνθρωποι αυτοί μās έχουν μεγάλη καταφρόνια και μου φαίνεται τώρα πώς ό Γωβρύας είχε δικιο σ' όσα είπε γιά τά δώρα. Λοιπόν, καθότι κι εγώ πιά πιστεύω πώς αυτή είναι ή σημασία τους, αυτό πού μās χρειάζεται είναι νά σκεφτοῦμε καλά πώς θά επιστρέψουμε, σφωί και ασφαλείς». Σ' αυτά ό Γωβρύας είπε: «Βασιλιά μου, εγώ βέβαια κι άπ' ό,τι άκουα γνώριζα σχεδόν πόσο δύσκολο είναι νά τά βάλει κανείς μέ αυτούς τους ανθρώπους, αλλά τό έμαθα καλύτερα τώρα πού ήρθα εδώ, βλέποντάς τους νά μās περιπαίζουν. [4.134.3] Η γνώμη μου λοιπόν τώρα είναι, μόλις πέσει ή νύχτα, ν' ανάψουμε άμέσως τίς φωτιές, όπως και τίς άλλες νύχτες συνηθίσαμε νά κάνουμε, κι ύστερα νά ξεγελάσουμε τους στρατιώτες πού έχουν τή μικρότερη άντοχή στίς ταλαιπωρίες, νά δέσουμε γερά όλα τά γαϊδούρια και νά σηκωθοῦμε νά φύγουμε, προτού οί Σκύθες προελάσουν κατευθείαν στον Ίστρο γιά νά διαλύσουν τή γέφυρα ή περάσει κάπως άπ' τό μυαλό τών Ίωνων πώς θά μπορέσουν νά μās αποτελειώσουν».

[4.135.1] Ό Γωβρύας λοιπόν αυτές τίς συμβουλές έδινε, κι ό Δαρείος, αργότερα, σάν έπεσε ή νύχτα, έβαλε σ' έφαρμογή αυτό τό σχέδιο· τους εξαντλημένους στρατιώτες, και πού κι αν χάνονταν μικρή ή ζημιά, τους άφησε εκεί στο στρατόπεδο, και μαζί, δεμένα γερά, κι όλα τά γαϊδούρια. [4.135.2] και νά γιά ποιό λόγο άφησε πίσω και τά γαϊδούρια και τους άνήμπορους στρατιώτες· τά γαϊδούρια, γιά νά ξεκουφαινουν μέ τίς φωνές τους, κι όσο γιά τους ανθρώπους, ό πραγματικός λόγος πού τους άφησε ήταν βέβαια ή άνημποριά τους, όμως φανερά προφασίστηκε τό έξής, πώς τάχα ό ίδιος ό Δαρείος όπου νά 'ναι θά κάνει επίθεση έναντίον τών Σκυθών μέ τους άκμαίους στρατιώτες, κι αυτοί, όσο κρατούσε ή μάχη, θά φρουρούσαν τό στρατόπεδο. [4.135.3] Αυτές τίς έντολές έδωσε ό Δαρείος σ' όσους ξμειναν πίσω κι ύστερα άναψε τίς φωτιές και κίνησε μέ τή μεγαλύτερη βιασύνη προς τόν Ίστρο. Καί τά γαϊδούρια, καθώς τό στρατόπεδο έρημώθηκε, έβγαλαν πολύ δυνατώτερες φωνές κι οί Σκύθες άκούοντας τίς φωνές τών γαϊδουριών ύπόθεσαν πώς όπωσδήποτε οί Πέρσες ξμειναν στή θέση τους. [4.136.1] Εημέρωνε ή μέρα κι εκείνοι πού ξμειναν στο στρατόπεδο κατάλαβαν πώς ό Δαρείος τους είχε αφήσει στο έλεος του έχθρου· απλώνοντας λοιπόν τά χέρια προς τους Σκύθες τους έλεγαν τά καθέκαστα· κι αυτοί, όταν τ' άκουσαν αυτά, γιά πότε κιόλας ένώθηκαν σ' ένα στρατιωτικό σώμα όλοι τους, οί δυό μοίρες τών Σκυθών και ή τρίτη τους πού ήταν μαζί μέ τους Σαυρομάτες, και οί Βουδίνοι και οί Γελωνοί, και πήραν νά καταδιώκουν τους Πέρσες μέ κατεύθυνση προς τόν Ίστρο. [4.136.2] Λοιπόν, ό περσικός στρατός ήταν στο μεγαλύτερο του μέρος πεζοί και δέν ήξερε τους δρόμους (άφοῦ μάλιστα

δέν υπήρχαν δρόμοι στρωμένοι), ενώ ό σκυθικός ήταν ίππικό και ήξερε ποιό δρόμοι ήταν συντομότεροι· έτσι έχασε ό ένας τά ίχνη του άλλου κι οί Σκύθες έφτασαν στή γέφυρα αφήνοντας πολύ πίσω τους Πέρσες. [4.136.3] Είδαν πώς οί Πέρσες δέν είχαν φτάσει ακόμα κι έλεγαν στους Ίωνες πού ήταν μέσ στα καράβια τους: «Άνδρες Ίωνες, πάνε, τελειώσανε οί μέρες οί μετρημένες, κι έσείς, μέ το πού μένετε ακόμα εδώ, πατάτε τίς συμφωνίες μας. [4.136.4] Αλλά, άφοῦ ό φόβος ήταν πού σās κρατούσε ως τώρα, διαλύστε τώρα άμέσως τό πέραμα και γυρίστε στον τόπο σας νά χαίρεστε τή λευτεριά σας, εύγνωμονώντας τους θεούς και τους Σκύθες· κι όσο γιά κείνον πού προηγουμένως σās δυνάστευε, θά του κάνουμε τέτοια περιποίηση, ώστε αποδώ, αποδώ και πέρα νά μήν εκστρατεύσει έναντίον κανενός».

[4.137.1] Γι' αυτές τίς προτάσεις οί Ίωνες έκαναν σύσκεψη. Λοιπόν ό Μιλτιάδης ό Αθηναίος, πού ήταν στρατηγός και τύραννος τών Χερσονησιτών πού κατοικούσαν στον έλλησποντο, πρότεινε ν' άκούσουν τους Σκύθες και νά ελευθερώσουν τήν Ίωνία, [4.137.2] όμως ό Ίστιαίος ό Μιλήσιος έκανε αντίθετη πρόταση κι έλεγε πώς στον Δαρείο τό χρωστοῦσαν όλοι τους τό τυραννικό αξίωμα πού είχαν στίς πόλεις τους, αλλά, αν καταλυθεί ή δύναμη του Δαρείου, ούτε ό ίδιος του θά μπορεί νά έξουσιάζει τή Μίλητο ούτε άλλος κανείς άλλη πόλη· γιατί ή κάθε πόλη θά προτιμήσει νά 'χει δημοκρατία παρά τύραννο. [4.137.3] Κι όταν ό Ίστιαίος διατύπωσε αυτή τήν πρόταση, όλοι άμέσως γύρισαν και δέχτηκαν αυτή τή γνώμη, ενώ προηγουμένως ύποστήριζαν τήν πρόταση του Μιλτιάδη.

Η συνέχεια την άλλη Παρασκευή

Λοιπόν, ό περσικός στρατός ήταν στο μεγαλύτερο του μέρος πεζοί και δέν ήξερε τους δρόμους (άφοῦ μάλιστα δέν υπήρχαν δρόμοι στρωμένοι), ενώ ό σκυθικός ήταν ίππικό και ήξερε ποιό δρόμοι ήταν συντομότεροι· έτσι έχασε ό ένας τά ίχνη του άλλου κι οί Σκύθες έφτασαν στή γέφυρα αφήνοντας πολύ πίσω τους Πέρσες.